

Delårsrapport

Division Funktion

Tertial 2 (DÅ2) 2023

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Uppdrag och styrning	5
3	Sammanfattande bedömning av förväntad måluppfyllelse i strategiska mål vid årets slut	6
4	Produktion och tillgänglighet	7
5	Väsentliga personalförhållanden	18
5.1	Anställda och arbetad tid.....	18
5.1.1	Arbetad tid omvandlat årsarbetare	18
5.1.2	Antal anställda.....	18
5.1.3	Extratid.....	18
5.1.4	Inhyrd personal.....	19
5.2	Frånvaro.....	20
5.2.1	Sjukfrånvaro	20
6	Ekonomi	22
6.1	Resultat och prognos	22
6.1.1	Periodens utfall.....	22
6.1.2	Nettokostnadsutveckling	22
6.1.3	Prognos.....	23
6.2	Investeringar	24
6.3	Rekommendationer/förslag till åtgärd	24
7	Uppföljning av styrmått.....	25
7.1	Strategiskt mål: Ett hållbart och livskraftigt län.....	25
7.1.1	Framgångsfaktorer: En trygg och säker verksamhet	25
7.2	Strategiskt mål: Trygg norrbottning med god, jämlik och jämställd livskvalitet	25
7.2.1	Framgångsfaktorer: En trygg och säker verksamhet	25
7.3	Strategiskt mål: God, nära och samordnad vård som genomförs på ett hållbart sätt.....	25
7.3.1	Framgångsfaktorer: En trygg och säker verksamhet	26
7.4	Strategiskt mål: Hållbar kompetensförsörjning.....	26
7.4.1	Framgångsfaktorer: En trygg och säker verksamhet	26

7.4.2	Framgångsfaktorer: Bemanning och rätt använd kompetens.....	26
7.4.3	Framgångsfaktorer: Ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse.....	27
7.4.4	Framgångsfaktorer: Hållbar arbetsmiljö	27
7.4.5	Framgångsfaktorer: Ansvarsfullt chefs och medarbetarskap.....	27
7.5	Strategiskt mål: Långsiktigt hållbar ekonomi	27
7.5.1	Framgångsfaktorer: En trygg och säker verksamhet	27
7.5.2	Framgångsfaktorer: Verksamheten håller sina ekonomiska ramar	28
8	Viktiga förhållanden från verksamhetsområdena, VO.....	29

1 Sammanfattning

Verksamheten fokuserar på att hämta ikapp det uppskjutna vårdbehovet efter pandemin samtidigt som bemanningssituationen är hårt ansträngd. Divisionens största utmaning är att hitta lösningar för att säkra rätt bemanning för att kunna upprätthålla den vårdproduktion som krävs och samtidigt ta ikapp den vårdskuld som byggdes upp under pandemin. Det handlar både om rekryterings- och arbetsmiljöinsatser men också nödvändiga investeringar inom automation för att möjliggöra automatisering av arbetsuppgifter i syfte att kompensera för personalbristen.

Inom Bild- och funktionsmedicin råder fortsatt stor brist på framförallt röntgensjuksköterskor samtidigt som inflödet av remisser främst på DT och MR fortsätter att öka. Tillgängligheten till Bild- och funktionsmedicin har försämrats jämfört med de senaste åren och köerna som växte under pandemin fortsätter att öka. Ökat inflöde i kombination med brist på personal innebär en väldigt stor utmaning för verksamheten.

Inom Laboratoriemedicin pågår förberedelser för att ta tillbaka driften av patologin från Unilabs till egen regi. Verksamhetsövergången sker 1 oktober. Laboratoriemedicin kommer dock fortsättningsvis att samarbeta med Unilabs gällande cytologisk diagnostik.

Laboratoriemedicin brottas med personalbrist, framförallt vad gäller biomedicinska analytiker. Verksamhetens personal är attraktiv för industriföretag och upplever en ökad konkurrens från näringslivet i takt med att nya industrier etableras. Verksamheten har svårt att konkurrera både lönemässigt och vad gäller övriga villkor. Många olika aktiviteter pågår samtidigt för att försöka rekrytera fler medarbetare.

Verksamheten på nya intensivvårdsavdelningen i Sunderbyn fungerar bra, den högspecialiserade intensivvården kan bedrivas på ett tryggt och patientsäkert sätt. Verksamheten rekryterar nya medarbetare kontinuerligt och räknar med att kunna avveckla alla inhyrda på avdelningen efter årsskiftet 2023/2024.

Våren 2022 startade divisionen en vårdgarantienhet vars uppdrag är att hjälpa patienter att få vård i tid, särskilt om regionen inte själv kan erbjuda vård enligt vårdgarantin. Enligt ett regeringsbeslut ska alla regioner aktivt hjälpa patienter att få vård i tid för att öka tillgängligheten då vårdköerna ökat under pandemin. Införandet av vårdgarantienheten har varit lyckat då de haft ett högt tryck. Patienterna kan själva kontakta vårdgarantienheten via telefon och från och med våren 2023 även via 1177.

Antalet anställda och arbetad tid är i stort oförändrade för året och i liknande nivå som föregående år. Antalet inhyrd personal är lika hög som föregående år och behovet av kompetensförsörjning kvarstår, främst gällande sjuksköterskor inom röntgen, operation och BMA. Övertid och sjukfrånvaro fortsätter att minska.

Divisionens resultat per augusti är ett underskott mot budget med 3 mnkr och prognosen för året är ett underskott med 6 mnkr. I årsprognosen ingår engångskostnader för övertagandet av patologin i egen regi med 11 mnkr. Efterfrågan på divisionens tjänster är hög och bristen på egen personal leder till dyrare lösningar med inhyrd personal och externa tjänster, för att kunna möta behoven.

2 Uppdrag och styrning

Regionfullmäktige har fastställt den vision och de mål som styrelsen skall inrikta verksamheten på vilket framgår av bilden nedan. Visionen är vägledande för all verksamhet som styrs av en politisk folkvald församling.

Regionens vision och strategiska mål

Samma modell används på alla nivåer i regionen, på så sätt skapas en tydlig logik i styrningen från politik till verksamhet. Regionfullmäktige har inom respektive perspektiv fastställt strategiska mål. Utifrån dessa fastställer styrelsen, regionala utvecklingsnämnden och patientnämnden framgångsfaktorer, indikatorer, mått och mål för måluppfyllelse.

Strategiska mål är strävansmål som tydliggör vad regionen behöver inrikta sig på för att nå visionen. De strategiska målen är fastställda av regionfullmäktige som också har lyft fram framgångsfaktorer för att nå de strategiska målen. Styrmått är målsatta mätvärden som ska bidra till värderingen av de strategiska målen.

Måluppfyllelsen i perspektiven följs upp i delårsrapporter och årsredovisning.

3 Sammanfattande bedömning av förväntad måluppfyllelse i strategiska mål vid årets slut

Här redovisas en samlad bedömning och värdering av den förväntade måluppfyllelsen vid årets slut för respektive strategiskt mål. Periodens utfall i de underliggande styrmåtten redovisas nedan under rubriken Uppföljning av styrmått.

 Målet uppnås

 Målet kommer att uppnås delvis

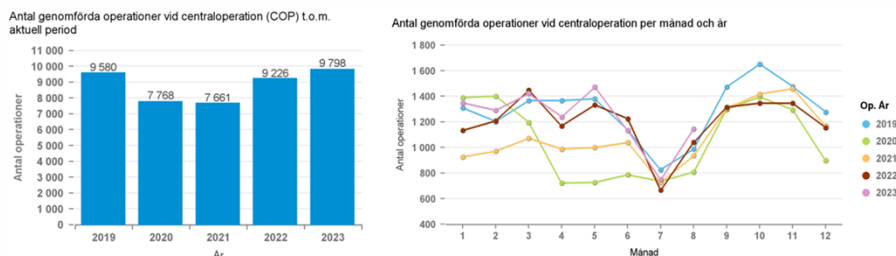
 Målet uppnås inte

Strategiska mål	Kommentar
☐ Ett hållbart och livskraftigt län	Divisionen berörs inte direkt av detta strategiska mål.
☐ Trygg norrbotning med god, jämlik och jämställd livskvalitet	Divisionen berörs inte direkt av detta strategiska mål.
 God, nära och samordnad vård som genomförs på ett hållbart sätt	Utöver de styrmått som är framtagna för divisionen har verksamheterna många aktiviteter kopplade till det strategiska målet. Bland annat förstärktes Laboratoriemedicins PNA-organisation under våren med syftet att öka samverkan mellan vården och Laboratoriemedicin för att vara med i omställningen mot nära vård. Det pågår förbättringsarbeten med att utveckla arbetssätten och rutinerna inom intensivvården i regionen och divisionens verksamheter har en regelbunden användning och utveckling av strategiska forum.
 Hållbar kompetensförsörjning	Divisionen når delvis målet Hållbar kompetensförsörjning under 2023. Kompetensförsörjningsplaner finns framtagna på samtliga verksamhetsområden. Divisionen har fortfarande utmaningar med att klara kompetensförsörjningen och därmed bemanningen. Stor brist nationellt på biomedicinska analytiker, röntgensjuksköterskor och operationssjuksköterskor. Verksamheterna arbetar med daglig styrning, gröna korset och olika arbetsmiljöinsatser för att nå delaktighet, inflytande och förbättrad arbetsmiljö.
 Långsiktigt hållbar ekonomi	Divisionens långsiktiga ekonomiska utmaningar är framförallt kompetensförsörjningen men även de konstant ökade behoven av divisionens tjänster. Befintlig budgetram kommer inte att räcka för att möta de ökade behoven. En utmaning är också att bedriva små enheter med högspecialiserad verksamhet och avancerad utrustning på samtliga sjukhus i länet.

4 Produktion och tillgänglighet

Anestesi-Operation-Intensivvård

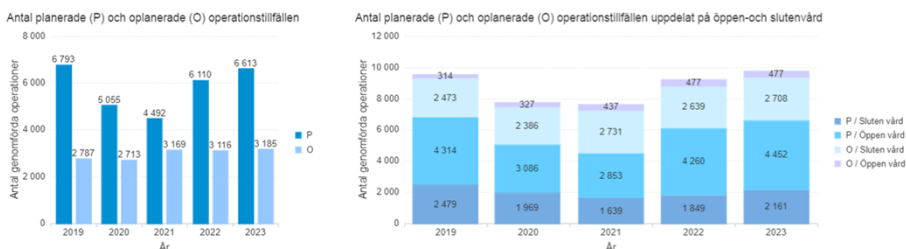
Inom operationsverksamheten ses en volymökning med 572 fler genomförda operationer (ökning med drygt 6%) t.o.m. augusti jämfört med 2022.

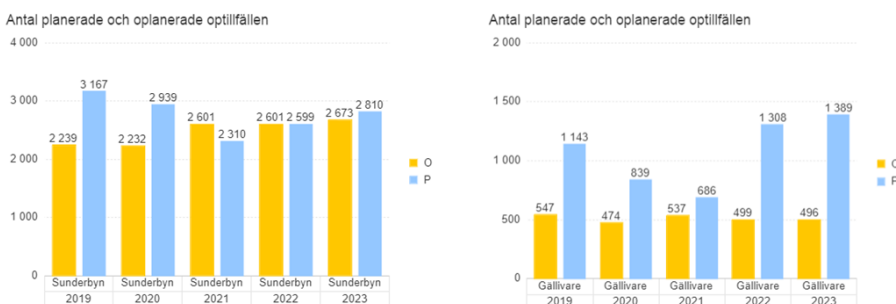
I september år 2019 ökade man produktionstakten vid SCOP genom olika insatser (flödesarbeten, nya uppdukningsrum och preoperativa rum och extra operationstilldelning på helger med hjälp av medarbetare som tog extra pass) vilket fortsatte under januari och februari år 2020 innan pandemin startade då operationspersonalen omlokaliseras till Covid-vård varpå produktionen dalade. Den ljuslila kurvan ligger högt på skalan under flera månader under år 2023 vilket visar på en ökad produktionstakt över året.

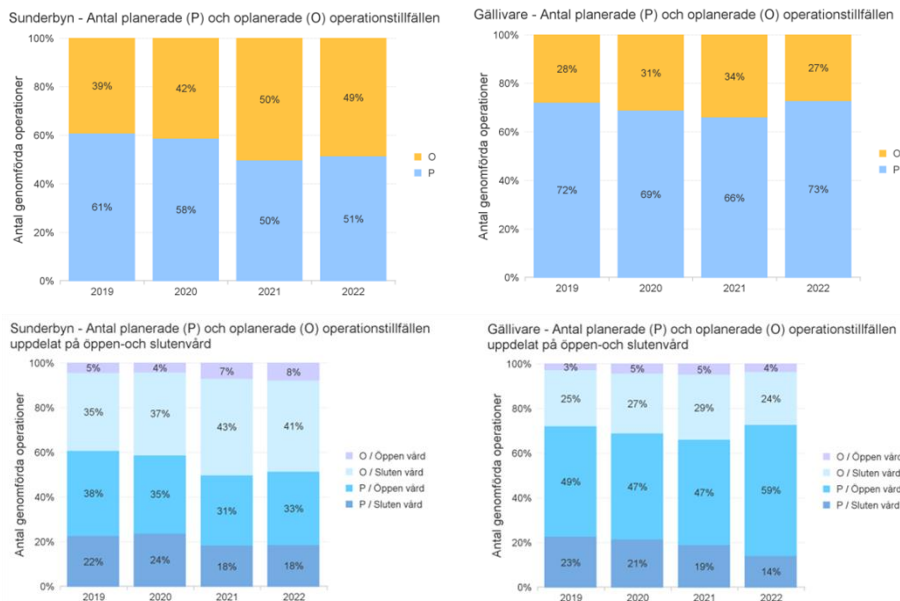
Genomförda operationer uppdelat på akut (oplanerat) och elektivt (planerat)

Den ökade produktionen beror både på ökning av akuta men främst elektiva operationer (503 fler elektiva operationer). Merparten av ökningen består i 312 fler elektiva öppenvårdsoperationer (ökning med 17%) jämfört med samma period 2022.

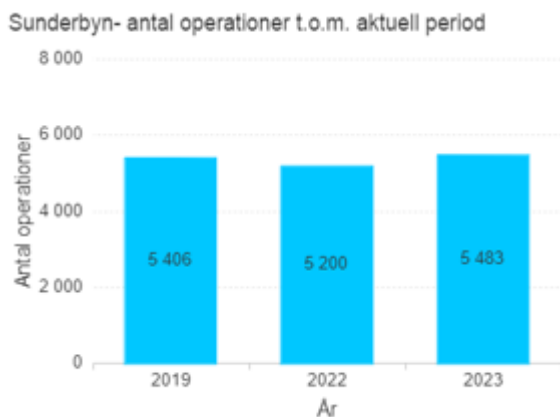

Volymen av elektiva operationer har ökat vid både Sunderbyn och Gällivare. På båda orterna är förklaringen en överskjutning till fler elektiva dagkirurgiska operationer, framförallt i Gällivare (12% ökning) med anledning av vårdplatsbristen som gjort att produktionen av elektiva slutenvårdsoperationer har fått stå tillbaka.

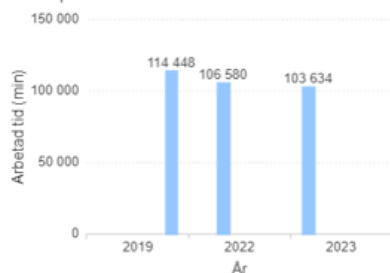
Produktivitet centraloperation Sunderbyn

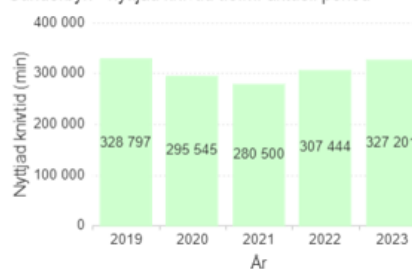
Operationsvolymen har ökat i Sunderbyn. Förklaringen är en överskjutning till fler dagkirurgiska operationer, både planerade och oplanerade. Antalet operationer har ökat med 5% senaste året och är 1% högre än samma period år 2019.

Möjligheten att genomföra slutenvårdsoperationer i Sunderbyn har reducerats över tid med anledning av det ansträngda vårdplatsläget där akuta patienter upptagit allt större andel ovanpå volymerna av palliativa- samt utskrivningsklara patienter i kombination med krympande antal tillgängliga vårdplatser.

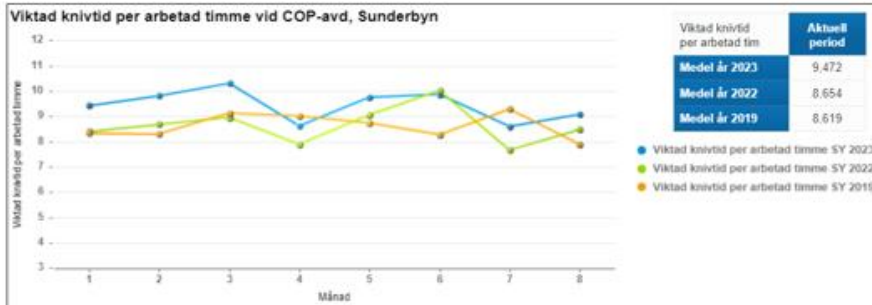
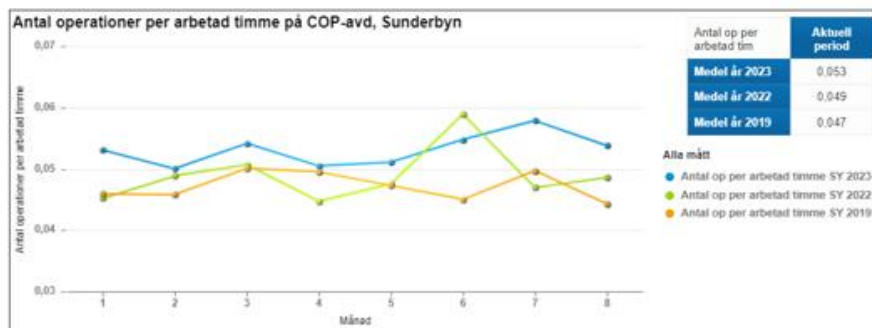
SCOP - Arbetad tid (egen personal & inhyrda) t.o.m. aktuell period

Sunderbyn - nyttjad knivtid t.o.m. aktuell period

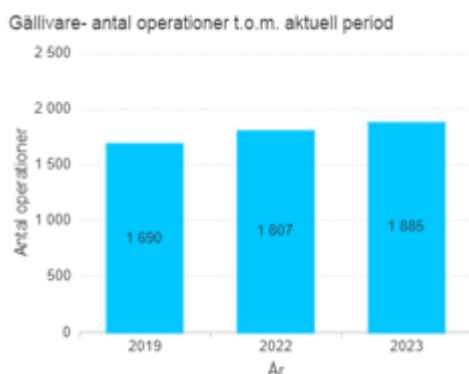

Arbetade tiden har minskat med 3% senaste året och är 9% lägre än år 2019. Totala knivtiden har ökat med 6% senaste året och är nästintill i nivå med år 2019. Sammanfattat kan man säga att det har utförts fler operationer (mer dagkirurgi på grund av brist slutenvårdsplatser i Sunderbyn) och att man ökat nyttjande av knivtiden på mindre arbetad tid.

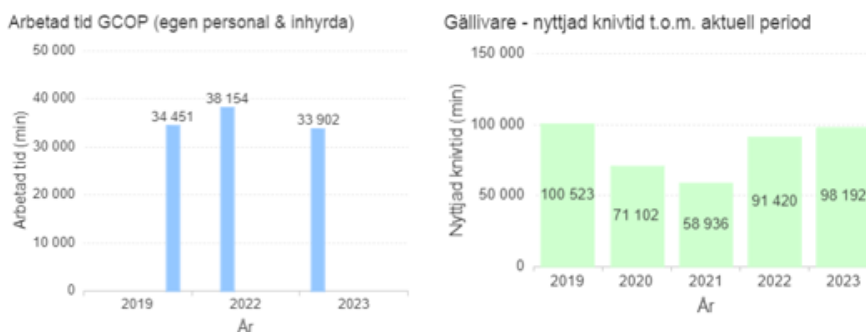

Linjediagrammet visar 8% fler operationer per arbetad timme jämfört med samma period 2022 och 13% fler jämfört år 2019. 9% mer knivtid per arbetad timme jämfört samma period 2022 och 10% mer jämfört år 2019.

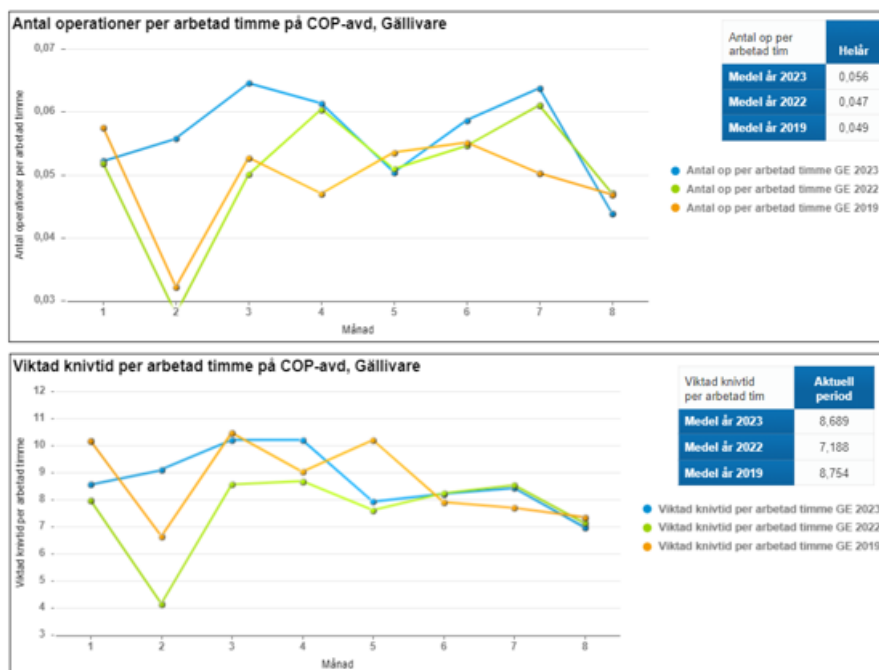
Produktivitet centraloperation Gällivare

Operationsvolymen har ökat i Gällivare genom fler planerade dagkirurgiska operationer. Antalet operationer har ökat med 4% senaste året vilket är 12% högre än samma period år 2019. Möjligheten att genomföra slutenvårdsoperationer i Gällivare har på senare tid kraftigt reducerats med krympande antal tillgängliga vårdplatser. Av denna anledning har AnOpIva bistått med vårdplatser under året genom att en del patienter, som vanligtvis eftervårdas på vårdavdelning, i stället kunnat stanna kvar över natten vid postoperativa avdelningen i Gällivare.

Arbetade tiden har minskat med 11% och är 2% lägre än år 2019. Totala knivtiden har ökat med 7% senaste året men är 2% lägre än år 2019. Sammanfattat kan man säga att det har utförts fler operationer (mer dagkirurgi på grund av brist slutenvårdsplatser i Gällivare) och ökat nyttjande av knivtiden på mindre arbetad tid.

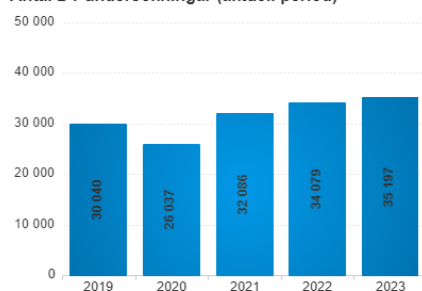

Linjediagrammet visar 19% fler operationer per arbetad timme jämfört samma period 2022 och 14% fler jämfört med år 2019. 21% mer knivtid per arbetad timme jämfört samma period 2022 och 1% mindre jämfört med år 2019.

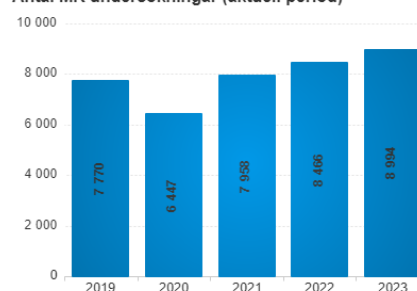
Bild- och funktionsmedicin

Inom Bild- och funktionsmedicin fortsätter efterfrågan på radiologi att öka samtidigt som verksamheten får allt svårare att bemanna.

Antal DT undersökningar (aktuell period)

Antal MR undersökningar (aktuell period)

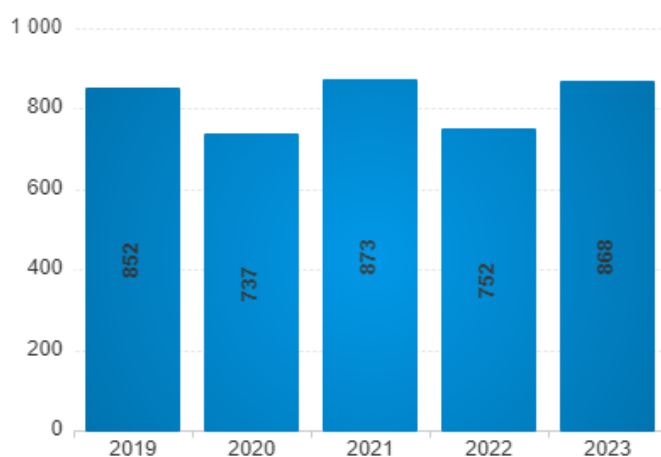

Trots bemanningssvårigheter ligger nu produktionen inom DT och MR betydligt högre än åren före pandemin. Antal undersökningar inom DT har för 2023 ökat med 1 118 undersökningar (+3,2 %) medan antal MR-undersökningar har ökat med 528 st (+6,2 %) jämfört med 2022. Ökningstakten av MR-undersökningar har dock bromsats in vilket främst beror på svårigheter att bemanna MR i Gällivare och i Sunderbyn på grund av brist på röntgensjuksköterskor.

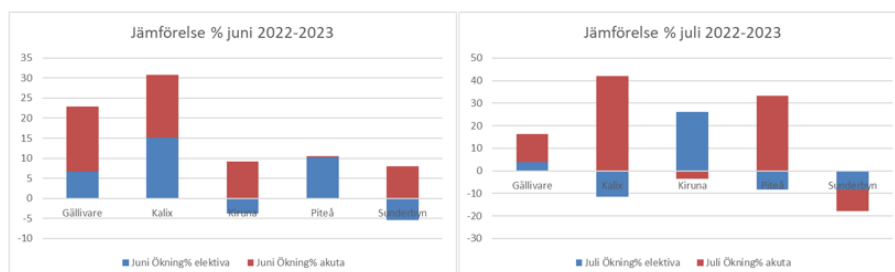

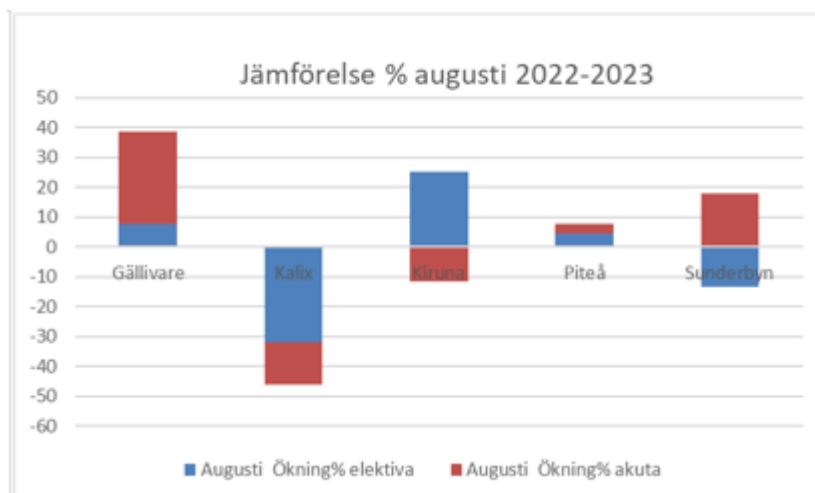
Antalet undersökningar inom ultraljud och skelettröntgen har ökat jämfört med 2022. Undersökningarna för ultraljud har ökat med 123 undersökningar (+1,8 %) och skelettundersökningarna har ökat med 993 undersökningar (+2,4 %). Antalet undersökningar ligger därmed inte på samma nivåer som åren innan pandemin. Detta kan bero på uppskjuten vård men även att man väljer exempelvis DT eller MR före en konventionell undersökning. Vi ser exempel på glidning av indikation för bland annat ortopedpatienter.

Antal NUK undersökningar (aktuell period)

Antalet NUK-undersökningar har ökat med 116 undersökningar (+5,4 %) jämfört med 2022. Minskningen från 2021 till 2022 berodde på flytt till nya lokaler men också avsaknad av läkare från klinisk fysiologi till vissa undersökningar. För 2023 ligger produktionen i nivå med 2021. NUK var i övrigt ganska opåverkad av pandemiåren.

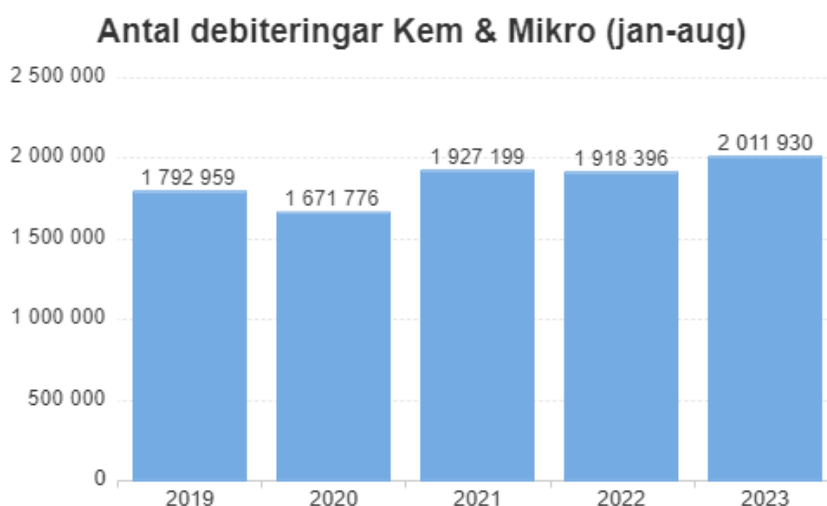

Inför sommaren utfördes en riskanalys gällande röntgen Kiruna och Kalix på grund av låg bemanning då det fanns en oro för att klara beredskapen. Riskanalys genomfördes för ”Endast Rädda hjärnan mellan 22.00-07.30” och det resulterade i att den så kallade nattmenyn skulle fortsatt gälla även under sommaren. Nattmenyn innehåller bara de mest akuta undersökningar.

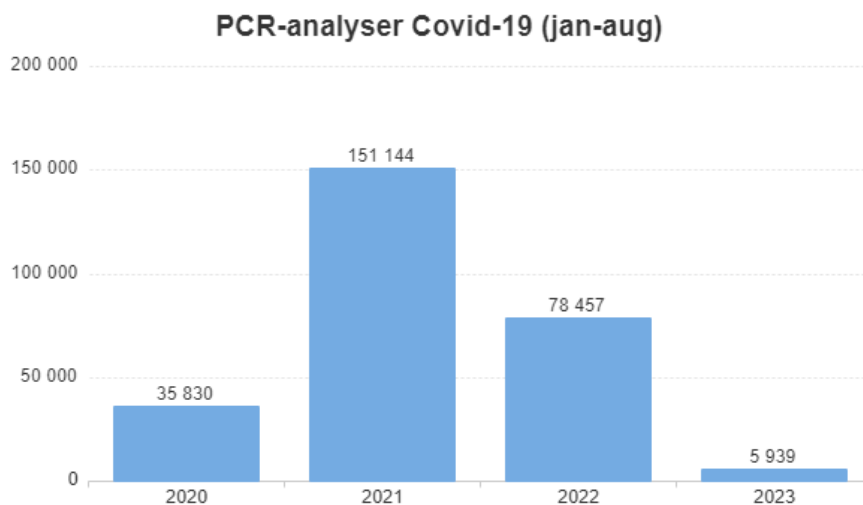
Därför var det angeläget att man skulle eftersträva stringens i efterlevandet av nattmenyn så att undersökningar som inte är nödvändiga för handläggning av patienten under natten skulle undvikas då varje undersökning där personalen inte behöver gå ut på natten gör skillnad. Trots dialog var ökningen av akuta undersökningar i Kalix större under juni och juli månad, bara i juli månad en ökning med 42% i jämförelse med 2022. Dialogen i Kalix fortsatte därav under sommaren och i augusti månad blev bilden en annan med en total minskning av både akuta och elektiva undersökningar.

Laboratoriemedicin

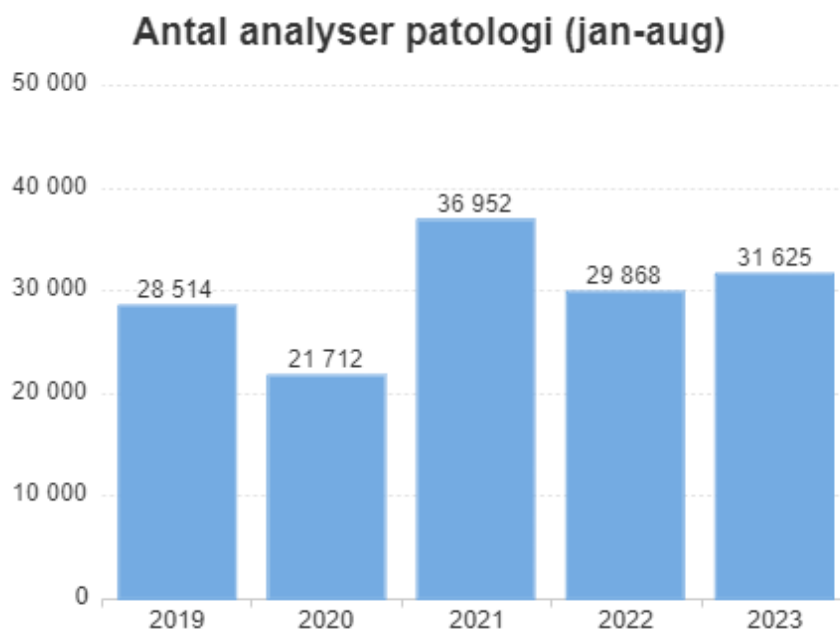
Inom Laboratoriemedicin har produktionen på analyser inom klinisk kemi och klinisk mikrobiologi ökat med 93 534 debiteringar (+4,9%) jämfört med

2022. Ökningen består främst av en ökning av antalet kemrutin-analyser som t.ex. Natrium, Kalium, Kreatinin, CRP, Glukos och Blodstatus.

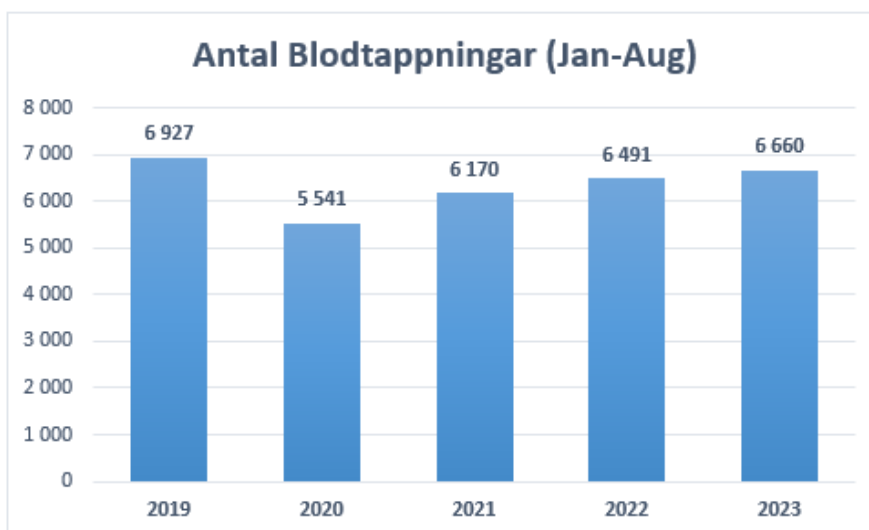
PCR-analyser Covid19

Antalet PCR analyser har för 2023 minskat med 72 518 analyser jämfört med 2022. En direkt effekt av att pandemin klingade av under 2022-2023.

Region Norrbottens köp av patologitjänster (från Unilabs) har ökat med 1 757 debiteringar (5,9%) 2023 jämfört 2022. Den stora ökningen under 2022 jämfört 2019 beror främst på en ökning av gyn hälsokontroller till följd av det nya vårdprogrammet för cervixcancerprevention (livmoderhalscancer). Skillnaderna mellan 2021 och 2022 förklaras genom en ökning av analyserna för Hälsokontroll och HPV under 2021. För 2023 består ökningen av antal utförda PX-fraktioner, snabbsvar och

immunhistokemiska färgningar.

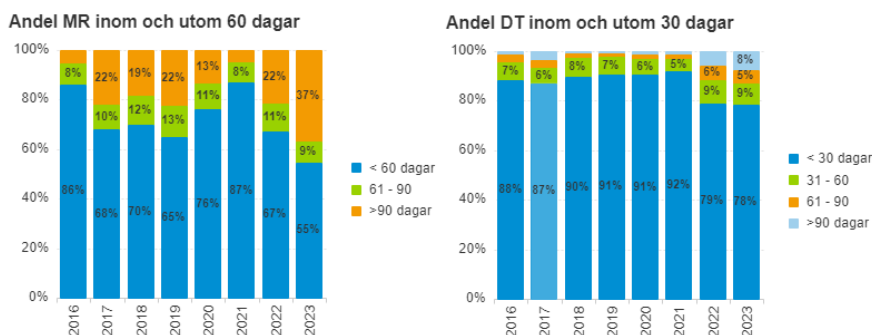
Antal blodtappningar 2023 har ökat med 169 tappningar (+2,6%) jämfört med 2022 som var ett normalt produktionsår. Att antalet tappningar var färre under 2020 och 2021 berodde på covid eftersom behovet av blod för t.ex. operationer minskade då operationsverksamheten drogs ner.

Tillgänglighet

Divisionen följer upp tillgängligheten inom Bild- och funktionsmedicins verksamheter. Nedan redovisas andel genomförda undersökningar inom målvärdet 60 dagar för MR och inom 30 dagar för övriga undersökningar samt antal väntande inom respektive modalitet. Röntgenverksamheten omfattas inte av den nationella vårdgarantin men verksamheten har ändå satt egna målvärden.

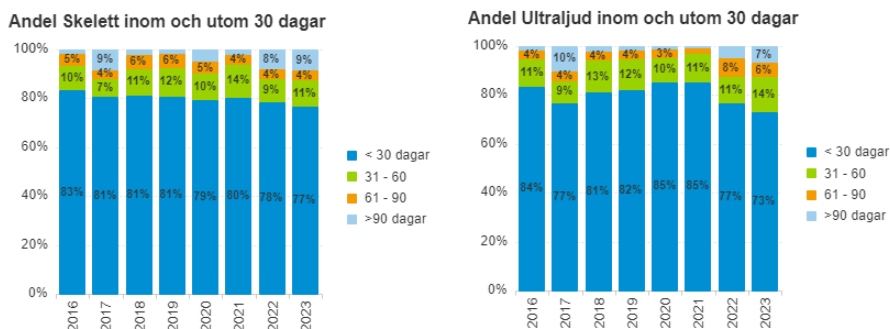
Faktisk väntetid

Andel MR-undersökningar som utförts inom 60 dagar har försämrats de senaste åren och ligger nu även under nivån som var innan pandemin. Andelen DT-undersökningar inom 30 dagar ligger i nivå med 2022 men även här är det en försämring mot åren innan pandemin.

För skelettundersökningarna ligger andelen inom 30 dagar ganska oförändrad i förhållande till jämförelseåren, men trenden är positiv. När det

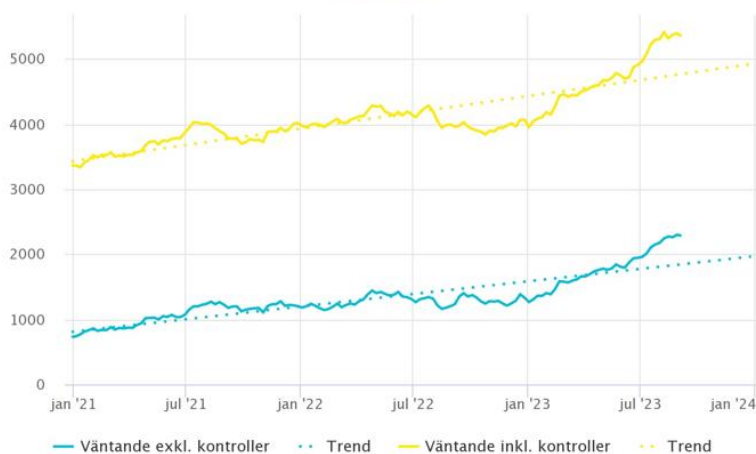
gäller ultraljud har andelen inom 30 dagar försämrats jämfört med 2022 och det är även en försämring jämfört med åren innan pandemin.

Antal väntande

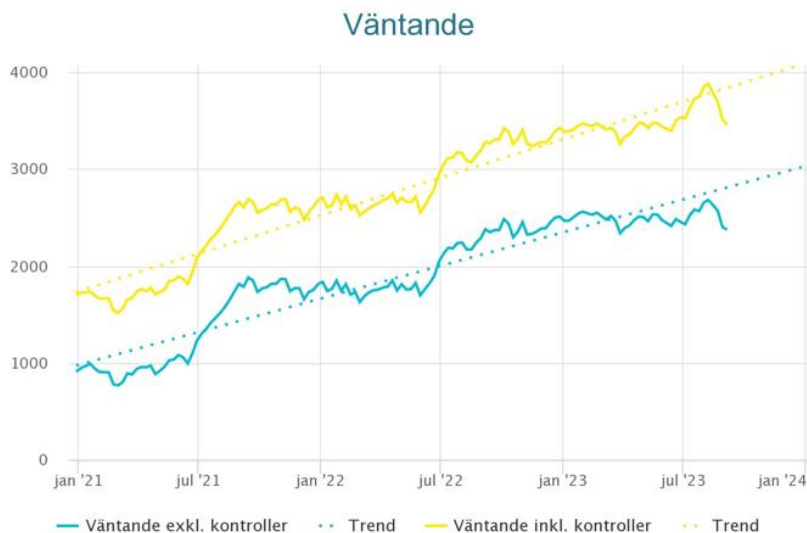
DT

Väntande

Antal väntande till DT-undersökning var per sista augusti ca 5 400 patienter inkl. kontroller. 23 procent av dessa hade väntat längre än målet på 30 dagar. Antal patienter som väntade på en MR-undersökning var per sista augusti ca 3 500 patienter inkl. kontroller. 54% av dessa patienter hade väntat längre än målet på 60 dagar. Kösituationen beror på ökad inströmning av remisser i kombination med brist på röntgensjuksköterskor framför allt i Sunderbyn, Gällivare klarar sin produktion med inhyrda.

MR

Kösituationen till datortomografi har försämrats medan den har förbättrats något till MR. Anledning till ett något bättre resultat för MR är en ökad produktion, framför allt i Piteå och Gällivare. Det försämrade läget på DT beror på att trots en ökad produktion kan denna ändå inte möta upp det fortsatt ökande behov (inkommande remisser).

5 Väsentliga personalförhållanden

5.1 Anställda och arbetad tid

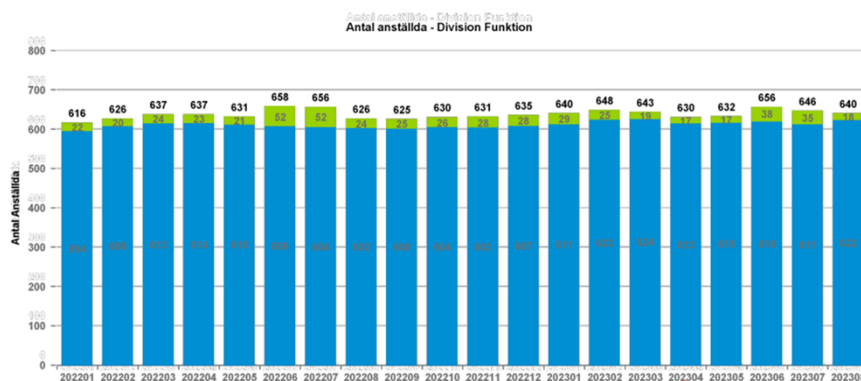
5.1.1 Arbetad tid omvandlat årsarbetare

Den arbetade tiden uppgick 2022 till 588 552 timmar vilket motsvarar 460 årsarbetare. För 2023 uppgick den arbetade tiden till 593 535 timmar, motsvarande 464 årsarbetare.

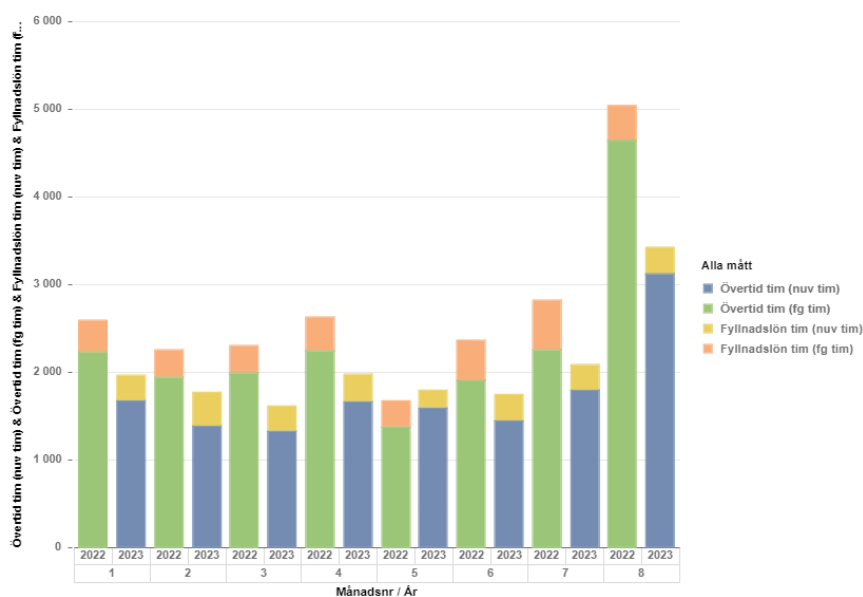
5.1.2 Antal anställda

Antal anställda har minskat med 14 jämfört med föregående år och ligger på 640 medarbetare. From januari 2023 har antalet vikarier och visstidsanställda minskat med 11 personer och antalet tillsvidareanställda har ökat med 11 personer.

5.1.3 Extratid

Den totala extra tiden uppgår till 32 årsarbetare jämför med föregående år på 35 årsarbetare. Övertiden ligger på 2,4% motsvarande 11 årsarbete, jämfört med 2022 på 3,2% motsvarande 15 årsarbetare. Den största minskningen av övertid har skett på IVA i Sunderbyn.

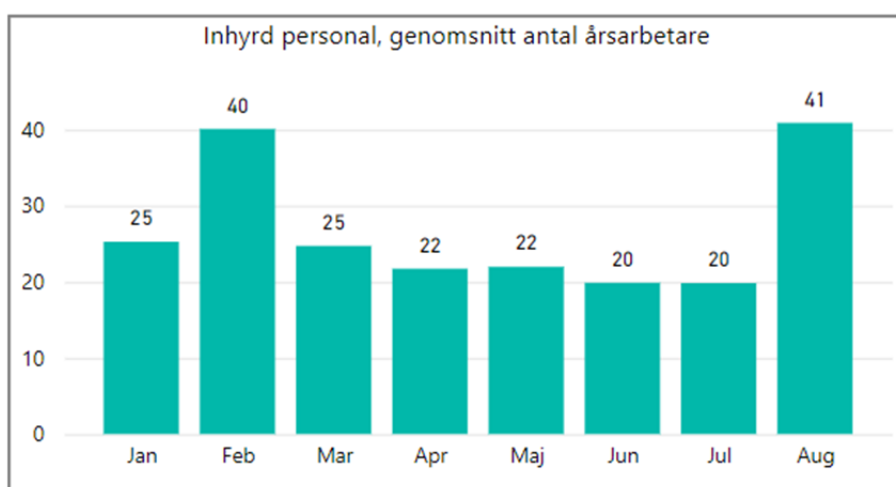

5.1.4 Inhyrd personal

Antalet inhyrd personal ligger i samma nivå 2023 som föregående år.

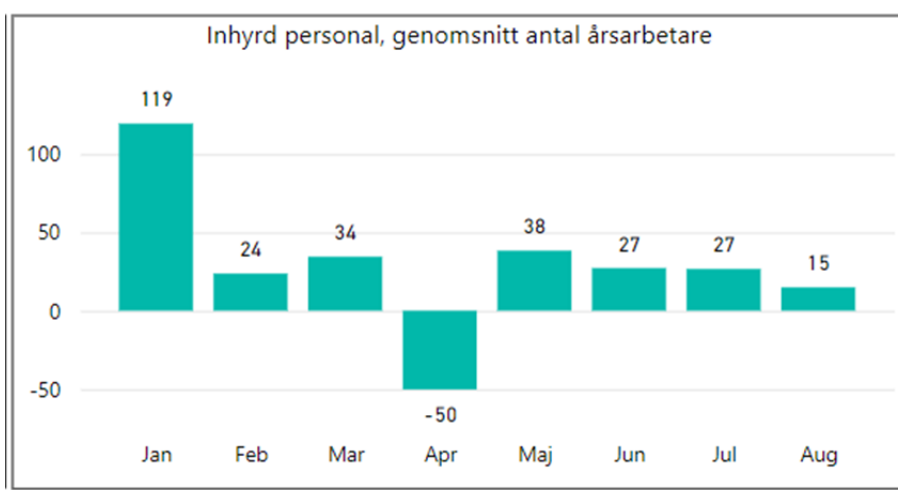
Antal 2022

Ett genomsnitt på 28 årsarbetare.

Antal 2023

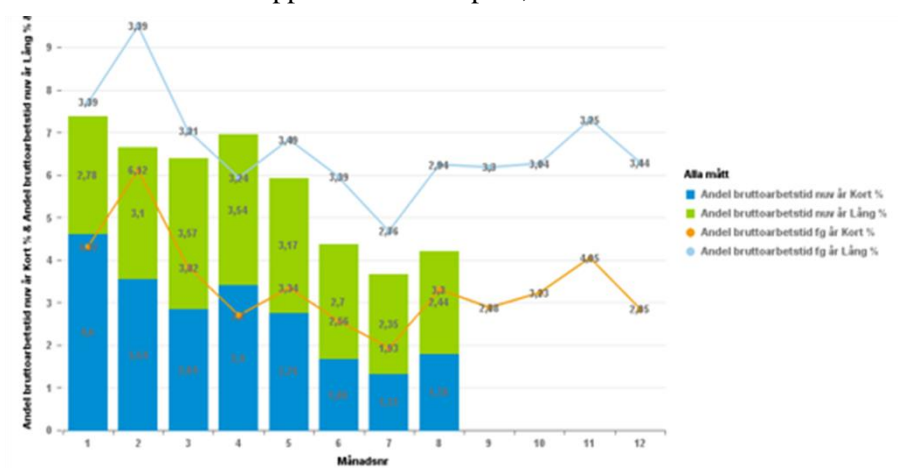
Ett genomsnitt på 29 årsarbetare. Divisionen är fortfarande beroende av inhyrd personal till hösten men rekryteringsinsatser och marknadsföring pågår.

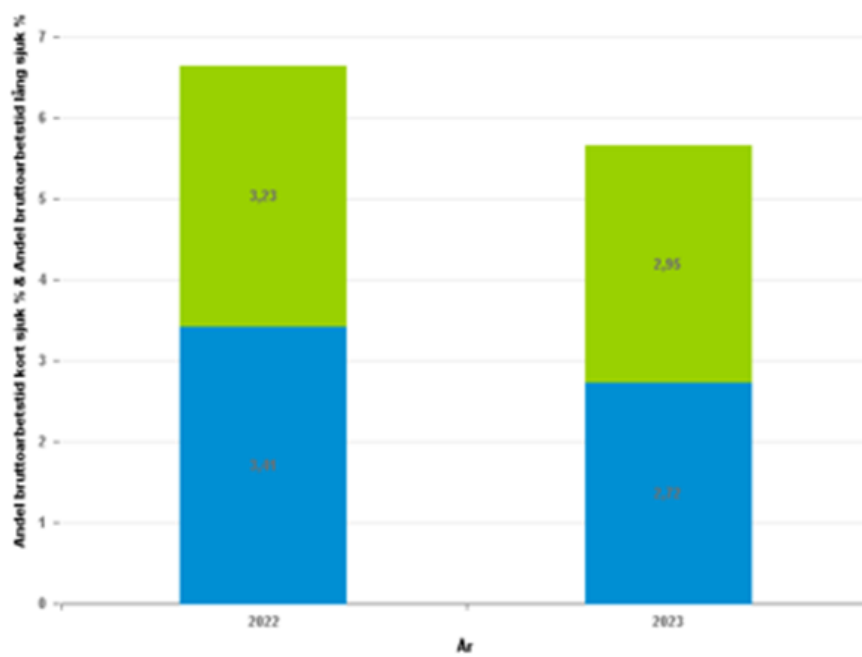

5.2 Frånvaro

5.2.1 Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för 2023 var 5,7%, jämfört med 2022 på 6,7%. Både korttids- och långtidssjukfrånvaron har minskat. Samtliga verksamhetsområden uppnår målvärdet på 6,5%.

6 Ekonomi

6.1 Resultat och prognos

Divisionen som helhet redovisar ett underskott mot budget med 3 mnkr för perioden. Överlag ser vi lägre kostnader för egen personal än budgeterat (19 mnkr) och högre kostnader för inhyrd personal (-32 mnkr). Hittills i år överstiger också kostnader för köpta varor och tjänster såsom till exempel serviceavtal och förbrukningsinventarier budget med 6 mnkr vilket är en kraftig ökning sedan förra året. Periodens resultat belastas av kostnader kopplat till övertagandet av patologin i egen regi på 1,5 mnkr.

6.1.1 Periodens utfall

Division Funktion	Utfall 2023 (Mnkr)	Budget 2023 (Mnkr)	Budgetavvikelse 2023 (Mnkr)	Prognos budgetavvikelse 2023 (Mnkr)
VO AnOplva	-257	-256	-1	6
VO Bild- och funktionsmedicin	-161	-157	-4	1
VO Funktion gemensamt	-5	-1	-4	-7
VO Laboratoriemedicin	-6	-11	5	-5
Summa:	-428	-425	-3	-6

Verksamhetsområdena har överlag god följsamhet till budget, för perioden är det endast små avvikelser. Samtliga VO har lägre personalkostnader än budgeterat men också högre kostnader för inhyrd personal och köpta tjänster. På VO gemensamt har divisionen ett budgeterat underskott på 11 mnkr i år, bland annat avseende analyskostnader för livmoderhalscancer.

6.1.2 Nettokostnadsutveckling

Nettokostnadsutveckling	2023	2022	Förändring (%)	Förändring
Intäkter	141	154	-8%	-13
Personalkostnader	-382	-353	8%	-29
Vårdmaterial	-65	-80	-19%	15
Läkemedel	-12	-11	2%	0
Köp av verksamhetstjänster	-13	-11	14%	-1
Sjukresor och sjuktransporter	0	0	44%	0
Övriga Kostnader	-94	-80	18%	-15
Avskrivningar	-4	-4	-11%	0
Summa:	-428	-385	11%	-43

Divisionen har fortfarande en hög nettokostnadsutveckling med 11 procent jämfört med förra året. Det är dock en betydande minskning jämfört med första tertialet, då nettokostnadsökningen var 17 procent. Samtliga kostnadsslag har haft en lägre kostnadsutveckling under juni och juli än tidigare i år. En stor förändring är de höga volymer av covid-analyser som

utfördes under början av 2022 (se avsnitt Produktion) vilka gav höga intäkter och kostnader inom VO Laboratoriemedicin. Detta förklarar den stora minskningen av intäkter och kostnader för vårdmaterial.

Personalkostnaderna har ökat med 8 procent eller 29 mnkr, vilket främst består av ökade kostnader för höjda arbetsgivaravgifter (13 mnkr) och inhyrd vårdpersonal (13 mnkr). Lönekostnader egen personal ordinarie tid har ökat med 5 mnkr eller 2 procent och övertiden har minskat något, främst inom intensivvården.

Även övriga kostnader ökar med 18 procent vilket förklaras av ökade priser i kombination med ökade volymer av varor och tjänster kopplat till ökad produktion. En engångskostnad på 1,7 mnkr för ombyggnation på Mikro Lab i Sunderbyn belastar perioden. Höjd beloppsgräns för vad som räknas som investering gör att kostnader för mindre inventarier och utrustning belastar resultatet direkt vid inköpstillfället. För division Funktion har förändringen medfört ökade kostnader med drygt 1 mnkr hittills i år. Utbyte av möbler inom Laboratoriemedicin samt uppdämda behov av kompetensutveckling hos medarbetarna ger också ökade kostnader för utbildning och resor.

6.1.3 Prognos

En bedömning av årets resultat pekar mot en årsprognos på ca -6 mnkr för divisionen. Främsta orsaken till underskottet är engångskostnader för övertagandet av Patologin i egen regi som beräknas till ca 11 mnkr i år. Ett underskott i nivå med tidigare år för den anslagsfinansierade delen av Laboratoriemedicin avseende kostnader för analyser av livmoderhalscancer ingår också i prognosen med 5 mnkr, samt underskott mot budget avseende IVA i Gällivare, som ligger budgeterat centralt på divisionen.

För VO AnOpIva beräknas årets prognos till ett överskott mot budget med 8 mnkr. Överskottet beror främst på att man inte hunnit utöka bemanningen i samma takt som budgeten har utökats för ombyggnation och utökning av IVA och Sterilcentralen på Sunderby sjukhus. Trots höga kostnader för inhyrd personal inom både IVA och operation så håller budgeten på grund av många vakanser. Nationella medel för ökad tillgänglighet förbättrar prognosen med 2,5 mnkr.

För VO Bild- och Funktionsmedicin är prognosen en positiv avvikelse med 1 mnkr. Verksamhetsområdet balanserar höga kostnader för köpta tjänster mot låga kostnader för egen personal. Nationella medel för cancervård förbättrar prognosen med 2,6 mnkr. För resultatenheten Laboratoriemedicin visar prognosen mot ett överskott på ca 3 mnkr. Tillsammans med kostnader för övertagande av patologin på 11 mnkr redovisar verksamhetsområdet som helhet en prognos på -8 mnkr.

I prognosen har antagits att Vårdgarantienheten ska finansieras av nationella medel med 5 mnkr och kostnader för årets sommaravtal har värderats utifrån uppgifter från verksamheten. En osäkerhetsfaktor i prognosen är hur driften av patologiverksamheten i egen regi från 1 oktober kommer att påverka divisionens ekonomi. Då verksamheten är intäktsfinansierad och ska bära sina egna kostnader, har i prognosen antagits ett noll-resultat för verksamheten i år.

6.2 Investeringar

Typ av investering	Utfall beslut före 2023	Utfall beslut 2023	Summa utfall 2023	Prognos
MT-utrustning	9	5	14	45
IT-utrustning	0	0	0	1
Fordon				
Övriga inventarier				
Totalt	9	5	14	46

Årets största investeringar är mammografisystem i Gällivare, ultraljudssystem radiologin Sunderbyn, nya instrument för laborieverksamheten i Regionen. Planerade investeringar under hösten är bland annat utbyte av röntgensystem i Piteå och Gällivare, periferangiolog Sunderbyn samt ytterligare analysinstrument till laborieverksamheten.

6.3 Rekommendationer/förslag till åtgärd

Det påbörjade arbetet för att minska behovet av inhyrd personal behöver fortsätta och handlar om att hitta en hållbar kompetensförsörjning över tid i hela länet. Fortsatt arbete med uppgiftsväxling, karriärstegar, optimering av flöden och resursanvändning måste ske. Även översyn av det ökande remissinflödet till framförallt röntgen behöver göras för att hitta en balans mellan inflöde och möjliga produktionsnivåer. Fortsätta satsa på teknikutveckling och automation inom laboriemedicin samt där det är möjligt i övriga verksamheter.

7 Uppföljning av styrmått

- Målet har uppnåtts
- Målet har delvis uppnåtts
- Målet har inte uppnåtts

7.1 Strategiskt mål: Ett hållbart och livskraftigt län

Se kapitel 3 för kommentar på strategiskt mål.

7.1.1 Framgångsfaktorer: En trygg och säker verksamhet

Styrmått	Mål	utfall	Kommentar
 Andel vårdskador, slutenvård — somatisk vård			Mätning ej ännu genomförd. Resultat och analys beräknas finnas tillgängligt till årsbokslutet
 Andel riskbedömningar av personer med — riskfaktor för fall och trycksår i somatisk slutenvård			Resultatet för tertial 2 för riskbedömningar rörande trycksår är likvärdigt med årets första tertial. Andel riskbedömningar rörande fall har ökat något.

7.2 Strategiskt mål: Trygg norrbottning med god, jämlik och jämställd livskvalitet

Se kapitel 3 för kommentar på strategiskt mål.

7.2.1 Framgångsfaktorer: En trygg och säker verksamhet

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
 Andel vårdskador, slutenvård — somatisk vård			Mätning ej ännu genomförd. Resultat och analys beräknas finnas tillgängligt till årsbokslutet
 Andel riskbedömningar av personer med — riskfaktor för fall och trycksår i somatisk slutenvård		21 % 24%	Resultatet för tertial 2 för riskbedömningar rörande trycksår är likvärdigt med årets första tertial. Andel riskbedömningar rörande fall har ökat något.

7.3 Strategiskt mål: God, nära och samordnad vård som genomförs på ett hållbart sätt

Se kapitel 3 för kommentar på strategiskt mål.

7.3.1 Framgångsfaktorer: En trygg och säker verksamhet

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
 Andel vårdsador, slutenvård 			Mätning ej ännu genomförd. Resultat och analys beräknas finnas tillgängligt till årsbokslutet
 Andel riskbedömningar av personer med riskfaktor för fall och trycksår i somatisk slutenvård		Fall 21 % Trycksår 24%	Resultatet för tertial 2 för riskbedömningar rörande trycksår är likvärdigt med årets första tertial. Andel riskbedömningar rörande fall har ökat något.

7.4 Strategiskt mål: Hållbar kompetensförsörjning

Se kapitel 3 för kommentar på strategiskt mål.

7.4.1 Framgångsfaktorer: En trygg och säker verksamhet

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
 Andel vårdsador, slutenvård 			Mätning ej ännu genomförd. Resultat och analys beräknas finnas tillgängligt till årsbokslutet
 Andel riskbedömningar av personer med riskfaktor för fall och trycksår i somatisk slutenvård			Resultatet för tertial 2 för riskbedömningar rörande trycksår är likvärdigt med årets första tertial. Andel riskbedömningar rörande fall har ökat något.

7.4.2 Framgångsfaktorer: Bemanning och rätt använd kompetens

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
 Andel kostnad inhyrda av egen personalkostnad 	<8,8 %	12,1%	Kostnaderna för inhyrd personal har ökat kraftigt i år jämfört med förra året, både i absoluta tal och som andel av kostnader för egen personal. Det är inhyrda röntgensjuksköterskor samt sjuksköterskor inom operation och IVA som har ökat medan inhyrningen av läkare minskat något.
 Attraktiv arbetsgivare,			Mätningen av HME

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
— ambassadörer, delaktighet			genomförs 2024 på hösten då ny MAU ska genomföras. I nuläget arbetar verksamheterna vidare med handlingsplaner utifrån 2022 års mätning.

7.4.3 Framgångsfaktorer: Ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
— Ledarskap			Ej mätbart, ny MAU sker 2024.

7.4.4 Framgångsfaktorer: Hållbar arbetsmiljö

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
● Sjukfrånvaro kort och lång	<6,5 %	5,66%	Den totala sjukfrånvaron är ackumulerat 5,7%, jämfört med föregående år 6,7%. Samtliga verksamhetsområden har minskat sin sjukfrånvaro. An/Op/IVA från 6,6% till 5,6%, BFM från 7,5% till 6,3% och Lab från 6,7% till 5,3%. Samtliga verksamhetsområden når målvärdet på 6,5%.

7.4.5 Framgångsfaktorer: Ansvarsfullt chefs och medarbetarskap

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
— Totalindex i mätningen Hållbart — medarbetarengagemang (HME)			Ej mätbart, ny MAU sker 2024.

7.5 Strategiskt mål: Långsiktigt hållbar ekonomi

Se kapitel 3 för kommentar på strategiskt mål.

7.5.1 Framgångsfaktorer: En trygg och säker verksamhet

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
— Andel vårdskador, slutna somatiska vård			Mätning ej ännu genomförd. Resultat och analys beräknas finnas

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
—			tillgängligt till årsbokslutet
 Andel riskbedömningar av personer med riskfaktor för fall och trycksår i somatisk slutenvård —			Resultatet för tertial 2 för riskbedömningar rörande trycksår är likvärdigt med årets första tertial. Andel riskbedömningar rörande fall har ökat något.

7.5.2 Framgångsfaktorer: Verksamheten håller sina ekonomiska ramar

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
 Alla divisioner och regiongemensamt bedriver verksamhet inom budget 	>0	Budget - avvikelse årsprognos -6 mnkr	Divisionen når inte riktigt målet att bedriva verksamheten inom budget, varken för perioden eller året. Den negativa avvikelsen mot budget beror dock främst på engångskostnader i samband med övertagandet av Patologin i egen regi men även på höga kostnader för inhyrd personal och köpta tjänster på grund av personalbrist.

8 Viktiga förhållanden från verksamhetsområdena, VO

VO Anestesi-Operation-Intensivvård

Verksamheten på nya IVA i Sunderbyn fungerar bra, den högspecialiserade intensivvården kan bedrivas på ett tryggt och patientsäkert sätt. AnOpIva rekryterar nya medarbetare kontinuerligt och räknar med att avveckla alla inhyrda på avdelningen efter årsskiftet 2023/2024. Glädjande är att intresse för att utbilda sig till intensivvårdssjuksköterska och specialistundersköterska är stort. Många förbättrings- och utvecklingsarbeten pågår bland annat arbete med personcentrerad vård där medarbetare från IVA i både Sunderbyn och Gällivare ingår i arbetsgrupper.

Dock ser vi svårigheter i och med kombinationen av sommarens sålda semesterveckor, införande av nya schemamodeller kopplat till EU-direktiv samt arbete inför införande av Cosmic.

Verksamheten vid Postop/UVA i Sunderbyn har sedan starten satt arbetssätt som utgår från en daglig styrning och ledning med bra samarbetsformer och samverkan såväl internt som externt. Postop utbildning på 7,5 hp, omgång 2 är startad i höst och involverar denna gång även undersköterskor. Detta möjliggör fortsatt kompetensväxling av grundutbildande sjuksköterskor till den postoperativa vården.

AnOpIva har fortsatt ett stort rekryteringsbehov för att utöka antal IVA-platser i Sunderbyn och gå mot planerade 10 öppna platser år 2024, och för att säkerställa ett patientsäkert akut omhändertagande vid IVA/HIA i Gällivare. För Gällivares del finns även efter årsskiftet ett fortsatt behov av vikarier och inhyrda för att möjliggöra detta.

Tillgängligheten till operation motsvarar idag inte medborgarnas behov. Verksamheten har ett skriande behov av specialistutbildade sjuksköterskor inom framförallt operation och är höggradigt beroende av inhyrda operationssjuksköterskor i Sunderbyn. I Gällivare dessutom fortsatt beroende av bemanningssjuksköterskor inom anestesi för klara uppdraget på 4 salar/dag.

De opererande klinikerna signalerar behov av fler öppna operationssalar i Sunderbyn än vad verksamheten idag kan erbjuda. Operationsavdelningen i Sunderbyn påverkas påtagligt av sjuktal eftersom marginalerna är obefintliga vilket lätt kan leda till strykningar med kort varsel.

Operationsplaneringsmötena har utvecklats med mer samverkan och förståelse mellan de opererande klinikerna och operationsavdelningen. Gällivare har producerat i enlighet med uppsatt mål och där har man hittat en bra nivå av antal öppna operationssalar.

Verksamheten vill särskilt lyfta oron kring bristen på operationssjuksköterskor. Detta är ett problem i hela landet och att viktigt fokus framåt är hur vi i Norrbotten ska arbeta för att vara attraktiva som arbetsgivare. I tillägg så bedrivs utbildning till operationssjuksköterska inte längre inom regionen och intresset att vidareutbilda sig inom området är svalt.

VO Bild- och funktionsmedicin

Inom verksamheten råder fortsatt stor brist på framförallt röntgensjuksköterskor samtidigt som inflödet av remisser främst på DT och MR fortsätter att öka. Ökat inflöde i kombination med brist på personal innebär en stor utmaning för verksamheten och leder till allt längre väntetider till många undersökningar. Bristen på vårdplatser och trycket på akuten med behov av utredning dygnet runt innebär att delar av problemet flyttas till röntgen. Idag räcker verksamheten inte till och man har svårt att bedriva beredskapsverksamhet när arbetsbelastningen är för hög. Läget är speciellt allvarligt i Gällivare där det finns en stor oro för att beredskapen inte kommer kunna upprätthållas i närtid. Ett flertal röntgensjuksköterskor har gått till LKAB men denna personalgrupp är idag även attraktiva i andra verksamheter i regionen.

Med remittentdialoger på strategisk och operativ/taktisk nivå hoppas verksamheten nå ytterligare förbättringsområden och framförallt bättre kvalitet på remisser. En e-utbildning för "Den perfekta röntgenremissen" har tagits fram under 2022 och lansering skedde under våren 2023.

Informationsinsatser genomfördes via LPO Medicinsk diagnostik, Sjukhusforum samt Insidan men har ännu inte gett ett ordentligt genomslag. Ett fåtal medarbetare har i nuläget genomgått e-utbildningen "Den perfekta röntgenremissen" med syfte att höja kvalitén på remisser.

Röntgen i Sunderbyn stod utan datortomografer i två dygn under juli månad då verksamhetens tre datortomografer havererade. Två datortomografer havererade under veckan och den tredje under helgen. Felsökning genomfördes omgående för att få dem i drift igen. Ingen känd patientskada inrapporterad på grund av denna avvikelse. Patienter omfördelades till Piteå och Kalix där personal från Röntgen i Sunderbyn stärkte upp bemanningen för att kunna möta det ökade behovet.

VO Laboratoriemedicin

I verksamheten pågår förberedelser för att ta tillbaka driften av patologi från Unilabs till egen regi. Verksamhetsövergången sker 1 oktober. Laboratoriemedicin kommer dock fortsättningsvis samarbeta med Unilabs gällande cytologisk diagnostik.

Laboratoriemedicin brottas med allvarlig personalbrist, framförallt vad gäller biomedicinska analytiker. Verksamhetens personal är attraktiv för industriföretag och verksamheten upplever en ökad konkurrens från näringslivet i takt med att nya industrier etableras. Laboratoriemedicin har svårt att konkurrera både lönemässigt och även vad gäller övriga villkor. Många olika aktiviteter pågår samtidigt för att försöka rekrytera fler medarbetare. Verksamheten arbetar även med uppgiftsväxling och kompetensutveckling, i augusti har sex stycken undersköterskor påbörjat specialistutbildning inom Laboratoriemedicin och uppdragsutbildning i transfusionsmedicin planeras mot Umeå Universitet.

Klinisk kemi Sunderbyn driftsatte i maj den nya GLP-banan (automationsbana). Arbetet var omfattande och pågick under hela våren. I och med implementeringen förväntar sig verksamheten förbättrade flöden samt effektivare resursanvändning. Banan och de nya instrumenten som Laboratoriemedicin investerat i under året invigs hösten 2023.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har under våren 2023 inspekterat

blodverksamheten inom Laboratoriemedicin. IVO beslutade i juni 2023 att avsluta ärendet i och med att inga brister uppmärksammades under tillsynen. Glädjande noterar IVO att Laboratoriemedicins blodverksamhet har ett ledningssystem som inkluderar processer och rutiner för att säkerställa verksamhetens kvalitet. Verksamheten har även ett utarbetat system för hantering och uppföljning av avvikande händelser och biverkningar. Sammanfattningsvis bedömer IVO att Laboratoriemedicins blodverksamhet håller en hög kvalitet med en behörig personal och att det finns ett bra system för kontroll, granskning och uppföljning av den egna verksamheten.